

POLITIET
KRIPOS

Politidirektoratet
politidirektoratet@politiet.no

NCIS NORWAY

Deres referanse:
201705689

Vår referanse:
2017/01848

Sted, Dato
Oslo, 06.03.2018

HØRINGSSVAR - FORSLAG OM Å AVVIKLE PRINSIPPET OM ETT STATSBORGERSKAP I STATSBORGERLOVEN

Det vises til høringsnotat av 20. desember 2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet med forslag til endring av lov 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap og endring av forskrift 30. juni 2006 nr. 756 om erverv og tap av norsk statsborgerskap, med tilhørende e-post fra Politidirektoratet av 12. januar 2018.

Direktoratet har bedt om eventuelle innspill til høringen innen 6. mars 2018. Det er særlig bedt om en vurdering av hvilke konsekvenser forslagene vil få for politiets systemer og IKT-området for øvrig.

Innledende merknader

Kripos ser at den internasjonale utviklingen på området og de mange unntakshjemlene fra kravet om ett statsborgerskap kan tale for å åpne for dobbelt statsborgerskap. Vi vil likevel understreke viktigheten av å være bevisst på de utfordringer forslaget kan medføre for kriminalitetsbekjempelsen, og vi har følgelig noen merknader til enkelte punkter i høringsnotatet.

Politiets ID-arbeid, ID-kriminalitet og politiets systemer

Flere av problemstillingene i høringsnotatet har Kripos allerede kommentert i forbindelse med bidrag til utredning om dobbelt statsborgerskap ved oppfølging av Innst. 189 S (2015-2016), samt til Stortingets anmodningsvedtak nr. 525 av 15. mars 2016.¹ Vi viser derfor i denne sammenheng til våre brev til Politidirektoratet av henholdsvis 25. juni 2016 og 5. oktober 2016², hvor våre innspill om internasjonalt polisiært- og rettslig samarbeid og straffeforfølgning er av særlig relevans for denne høringen.

¹ Politidirektoratets referanse 201601950.

² Kripos' referanse 201601196.

Kripos

Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet
Post: Postboks 8163 Dep, 0034 OSLO
Besøk:

Tlf: 23 20 80 00
Faks: 23 20 88 80
E-post: kripos@politiet.no

Org. nr.: 974 760 827
Giro:
www.politi.no

Kripos slutter seg til det som fremgår av høringsnotatet om at dobbelt statsborgerskap åpner for å kunne operere med én identitet overfor politiet og en annen identitet overfor andre.³ Høringsnotatet viser til at det i dag ikke er noen funksjonalitet i registrene for å knytte identiteter effektivt til hverandre. Kripos vil imidlertid presisere at det finnes muligheter i noen registre i dag til å registrere alias, men så lenge personopplysningene i de ulike registrene ikke kan kobles sammen vil dobbelt statsborgerskap skape utfordringer for behandlingen av slike opplysninger i disse registrene.

Hva gjelder punktet om økonomiske og administrative konsekvenser for politiet⁴ er Kripos enig i Politidirektoratets uttalelse om behovet for utredning av hvordan politiets systemer skal tilrettelegges for opplysninger om flere statsborgerskap. Vi antar for øvrig at henvisningen til Politidirektoratets utprøving av kontroll med ansiktsbiometri opp mot det "*nasjonale fingeravtrykks- og biometriregisteret*", i forlengelsen av dette, skal være en henvisning til ABIS, politiets foto- og fingeravtrykkregister.⁵

Videre ønsker Kripos å kommentere departementets anførsel om at folkeregisteret ikke skal bytte navn på utenlandske borgere uten at det foreligger en erklæring fra hjemlandet om navneendringen.⁶ Vår erfaring, basert på vårt arbeid med trusselutsatte personer, er at dette ikke etterleves i praksis. Det er i disse tilfellene vanlig med en navneendring i tillegg til adressesperre. Hvis en person som er registrert i folkeregisteret som bosatt i Norge skal søke om navneendring, følges reglene i navneloven av folkeregisteret. Navneendring kan meldes inn elektronisk på nettet eller sendes inn per post. Folkeregisteret krever ikke legitimasjon fra personen eller dokumentasjon fra hjemlandet på navneendringen. Hvis vedkommende er utenlandsk statsborger sendes det heller ikke melding til personens hjemland om navneendringen. Mellom de nordiske landene sendes det automatiske meldinger om navneendring mellom landenes folkeregistre, men kun på forespørsel. Folkeregisteret ber kun om dokumentasjon fra hjemlandet hvis en person ønsker å bytte til et navn som er beskyttet i Norge, det vil si et navn som har mindre enn 200 bærere. Da må vedkommende dokumentere at navnet er et slektsnavn for personen i hjemlandet. På bakgrunn av denne praksisen er det etter Kripos' syn godt mulig å operere med forskjellige navn i Norge og i opprinnelseslandet. Vi påpeker samtidig at begrepsbruken i høringsnotatet ikke er presis hva gjelder skillet mellom ID-endring og navneendring.

Vi vil for øvrig bemerke at i de tilfellene Kripos får informasjon om at en person har et annet navn noe annet enn det vedkommende er registrert med i folkeregisteret, ber vi om verifisert ID fra hjemlandet før vi anmoder folkeregisteret om å endre registrert navn.

Barnebortføring

Vi viser til vårt innspill til Politidirektoratet i ovennevnte brev av 25. juni 2016⁷ om utfordringer knyttet barnebortføring.

Hva gjelder barnebortføring fremgår det av høringsnotatet at myndighetene i landet barnet er bortført til ofte legger størst vekt på at barnet er borger av vedkommende land, og at enkelte lands myndigheter er restriktive når det gjelder samarbeid om tilbakeføring til Norge.⁸

³ Høringsnotatet side 17-18.

⁴ Høringsnotatet side 31.

⁵ Høringsnotatet side 18.

⁶ Høringsnotatet side 17.

⁷ Kripos referanse 201601196.

⁸ Høringsnotatet side 18.

Høringsnotatet redegjør for de tilfeller der et barn mister det norske statsborgerskapet ved søknad om statsborgerskap i utlandet og hvordan norske myndigheter da ikke har mulighet til å yte barnet konsulær bistand.⁹ Kripos antar at utfordringene knyttet til konsulær bistand i vertslandet til en person med dobbelt statsborgerskap, vil settes på spissen for bortførte barn. Vi understreker derfor viktigheten av å utrede de særskilte utfordringene slike saker vil kunne utløse.

Sikkerhet

Kripos slutter seg til høringsnotatets punkt om mulige lojalitetskonflikter.¹⁰ Vi vil videre bemerke at statsborgerskap er et relevant moment ved vurdering av sikkerhetsklarering og autorisasjon.¹¹

Med hilsen

Vigleik Antun
ass. sjef Kripos

Saksbehandler:
Emilie Hornfelt Paulsen
rådgiver
Telefon: 23 20 82 84

Vedlegg:

- Brev fra Kripos til Politidirektoratet av 25. juni 2016
- Brev fra Kripos til Politidirektoratet av 5. oktober 2016

Kopi: Det nasjonale statsadvokatembetet

⁹ Høringsnotatet side 19.

¹⁰ Høringsnotatet side 19-20.

¹¹ Se sikkerhetsloven § 21 første ledd bokstav k og l.